

L'AMIC DEL POBLE

Núm. 24 — Any III

Girona, 14 de Gener de 1933

Preu: 10 cts.

ANY NOU

Encara que en el temps res hi fa un dia més o un any menys, en la nostra vida, tan limitada com és, pren un caire solemniel el fet de traspàs d'un any que mor a un altre que comença. Són molts els que, ja per gust, tradició o costums més o menys exòtiques, fiten el començ de l'any amb una sèrie d'actes i decisions que li donen com hem dit un aspecte de data solemniel, de diades d'aquelles que són de record per la vida.

Any nou; època de balanç i projectes; de mirar enrera i fer recomptes, i mirar avant i llençar càlculs o il·lusions. Si ho mirem des del punt d'albir que correspon a «L'AMIC DEL POBLE», en fer el balanç del passat, pel poble, —que en sentit genèric ho som tots— ha estat el 1932 de tristes recordances. El trontoll sentit des dels fonaments fins les altures del cos social, ha estat dels que si hi parem esment és per esfereir de ple a ple; tots els estaments, absolutament tots, es mouen en un ambient d'angúnia i temors que semblen preveure una imminent catàstrofe. Els odis dels uns front als abusos dels altres; les passions més desenfundades públicament que mai; l'oposició contínua de les teories més absurdes contra tot i tothom; l'excitació insistent a tota felonia des de les pàgines de la premsa que diu «orientar» a l'opinió; la impunitat, en fruit d'una llibertat de llibertinatge, en contraposició de l'abús d'opressió contra els febles i que per manament de les seves creences, resistència no poden oferir; la contínua mofa atida pels que governen, en mítings i discursos des del banc blau (que a voltes sembla roig) de tot el que flairi a Religió i Església catòlica, tot en fi ha contribuït a la formació d'una densíssima atmosfera de la que mostres en són aquestes bravades de satàniques idees i de pitjor que salvatges sentiments que porten arreu sang i extermini pel plaer vesànic de destruir i matar, tenen la gosadia encara d'etiquetar, certament que amb paraulesquina explicació no sabem que volen dir: «comunismo libertario». I després d'això quan veiem que Ajuntaments de ciutats com Barcelona que per desgràcia tenen que sentir a diari la roenta pràc-

tica de tanta doctrina destructora, cuiten a procurar homenatjar al símbol del nihilisme el funest Ferrer Guàrdia; la veritat, no podem menys d'exclamar amb tota sinceritat «Tots són uns; tots van a la mateixa» el que és que els extremistes volen fer-ho amb presses, i els altres fruit del poder, per escalar el que no han dit ni més ni menys que el que fan els altres. ¡Trist mirar enrera!

Cap endavant una incògnita s'obre al nostre esguard; després de tanta serment anàrquica a tot vent escampada què podem esperar de bo? Res, en tant no hi hagi esmena dels procedirs individuals i col·lectius, i com que a l'acció dels fets primer cal pensar sempre en el motor que els informa o sia a les idees, d'aquí que no és pas petita la feina si és sol capgirar la situació caòtica dels moments actuals. I consti que en parlar de capgirament volem deixar ben fixat que no és pas precisament a la forma de govern ni de règim al que ens referim puix ben garbellat, aquesta queda al no res i en últim terme, sinó que és precís que tots ens donguem compte amb els ulls badats a ple sol i el cor amatent que el que cal és treballar per la restauració de l'ideari cristià veritat, no d'aquell que sols ho és de boca, i de tapall de defectes i passions més denigrables encara per la hipocresia que s'informen i pel mal que fan a l'ideari en què s'amparen egoísticament; que a les paraules pomposes del laïcisme succeeixin la veritable pau, amor i caritat cristianes. Així serà bon any nou.

**COMPREU LLIBRES
D'INFANTS...**

...però vigileu!

NO els compreu contes
“CENIT”
que són de tendències comu-
nistes

La qüestió social

Se n'ha vingut dient «qüestió» d'un complex conjunt de circumstàncies que en comptes de solucionar el pertanyent a les relacions socials entre unes classes i altres, ha portat com a fi un estat d'agitació innegable i que és aprofitat com a camp meravellósament assaonat pels professionals de la revolució. I la qüestió és, que la «qüestió» no es resolt, molt al contrari.

La vida humana per raó suprema de la seva complexitat ha necessitat cada dia més de la cooperació d'altri; així ha nascut i s'ha desenrotllat la societat, o sia en una paraula la humanitat en pes, i mercès a l'especialització del treball de cada u, amb «els uns pels altres» s'ha anat establint amb la correntia dels anys una classificació dels homes, per estaments ajuntats per l'atracció d'uns mateixos hàbits de costums i treballs. Mes aqueixes relacions que hi ha hagut entre «els uns i els altres» mercès a les necessitats corporals s'han polaritzat solament per la banda i prisma econòmic, despullant-les de tot regust sentimental i investint-les si més no d'un caire defensiu de classe contra els interessos fins cert punt oposats de les altres, defensa que en les altures ha significat esperit d'ambició o d'insans egoïsmes i en els baixos s'ha convertit en enveges d'apetits o rancúnia per necessitats no satisfetes. I aquelles relacions socials entre uns i altres que per força de conviure unes mateixes hores i problemes vitals sembla que tindrien que lliscar en un pla harmònic, sense el contacte i sava d'una espiritualitat que els envigoreixi i llimi asprors són convertides en cosa pitjor que les relacions selvatges de les feres al bosc i desert.

No hi ha que negar-ho ni tancar els ulls a la realitat. No afirmarem d'una manera categòrica que no hi hauria «qüestió social» si en les relacions entre capital i treball, amo i obrer, alt i baix, hagués no ja predominat sinó tan sols igualal el caire espiritual al material, però sí que aquella qüestió seria existent en un pla molt més sadollat de generositat i pau que no ho és ara. S'ha prescindit tant per complert de les doctrines de Crist i l'Església en tot el que atany

a organització i convivència dins el cos social que la veritat, ens astora bon xic veure la tossuderia dels homes en cercar remei on no han de trobar-lo; moltes Conferències, Assemblees, Congressos, Jurats, laudes i un sens fi de medis de buscar aparents solucions, però el problema queda en peu malgrat que tot se soluciona (?), i va prenguent aspecte de greujetat i fins més, de paorós espectre, que o l'home repensa i amb sinceritat dóna abraçada de germà a son germà, ric o pobre, o la humanitat amb tota sa nitosa civilització s'enfonsa com s'han enfonsat totes aquelles civilitzacions de les quals sols en parla la Història.

Endebades es promulgaren lleis i més lleis que crearan drets i deures, si per sobre i millor dir si per sota d'elles com a bon fonament no hi reposa l'esperit cristià en els que les reben; totes seran lletra i papers molls. Si l'home és un llop per a en-

frontar-se amb un altre home llop que de particular té que els carrers s'omplin de sang per bales homicides? I que els conflictes socials prenguin l'aspecte de folles aventures entre caníbals? Si l'home és germà gran que estima i cuida del petit podrà rebre certament alguna vegada l'espina dolorosa de la ingratitude, però si estima i sent amb esperit de Crist sabrà tenir la magnanimitat de cor per a sapiguer per a quan és el perdonar. Es ben cert que si les ensenyances tan oblidades de l'Església en matèria social fossin més ateses, viuríem hores més plenes de pau i tranquil·litat que no pas les presents. I que consti que cal culpar més a qui més sap i a qui més pot, doncs en aquesta matèria passa com en les altres que també qui té intel·ligència, sabiduria, poder i riquesa és el que l'ha de donar i administrar, no aquell que sols pot fer esperar que els altres l'hi donguin i administrin.

El conflicte dels ebenistes

Cansats de la vaga interminable, els obrers comencen a blasmar l'actitud poc clara dels dirigents del conflicte.

Un obrer, vaguista forçat, ha dirigit una significativa lletra a la premsa en el text de la qual es fan greus acusacions

Si el lector ha seguit, dia per dia, el procés del conflicte que d'un grapat de setmanes ençà sostenen els obrers ebenistes, al mateix temps que haurà estranyat la seva durada, no li haurà passat per alt l'actitud dels dirigents en deixar poc menys que a la indigència tantes famílies que depenen del ram d'ebanisteria. Un obrer d'aquest ram ha adreçat una lletra molt significativa a un col·legat matinal d'aquesta ciutat, d'on copièm i la deixem també en l'idioma en que

ha estat escrita. Es una lletra que no necessita cap comentari, i va adreçada «a los companeros de la madera». Diu així:

«Yo no soy ningún intelectual. Mi profesión es en el ramo de la madera, llevo ocho semanas de huelga, tengo mujer e hijos como otros huelguistas habrá; mi modo de vivir es a base del trabajo que cotidianamente tenía ahora ya no lo tengo; me han llevado a esta lucha contra mi voluntad esos que se dicen directores de la organización a quienes mucho les falta para saber lo que es la organización. Lo que sí saben es llevar la miseria dentro de nuestros hogares, y como que ellos la mayor parte no tienen ni hijos ni choza para cobijarse, pero

si dinero para saciar sus estómagos que es el que recaudan por la presión que nos hacen y que voluntariamente no recaudarían, quiero que la opinión en general juzgue si podemos tolerar por más tiempo que nos manden esos buitres que quieren ser dirigentes de nuestra organización y merecen el desprecio de todos los trabajadores humildes.

En ocho semanas que llevamos de huelga han tenido la desfachatez de entregarnos cinco pesetas para que puedan comer nuestros hijos, y el sarcasmo más grande es que nos han hecho firmar un recibo de que nos las entregan. Unos compañeros se reunieron con ellos i después de explicarles que no podían continuar la huelga porqué sus hijos estaban hambrientos y ello le producía una gran pena, habían determinado ir a trabajar y los representantes del Sindicato les dijeron que si ellos iban al trabajo les romperían la cabeza. ¿Os parece, compañeros huelguistas, que si sufrieran hambre como nosotros gritarían esos cobardes y canallas «Viva la huelga»? No; no lo gritarían.

No penseis nunca que yo sea ningún rastrero de la burguesía; soy un militante de la Confederación que daría mi vida para defender la causa de todo el proletariado; he pasado diferentes veces por la cárcel y los pistoleros de Martínez Anido se han ensañado conmigo: he ido de conducción con la guardia civil, pero en los tiempos en que había sindicalistas y teníamos buenos dirigentes, que por desgracia cayeron bañados en sangre como apóstoles de la organización; pero lo que pasa hoy con los dirigentes es horripilante, nada más sirven para matar la semilla que sembraron los que han dado fin a su vida para bien de la organización.

Vosotros, que criticáis los políticos y los ponéis como si fueran los verdugos de la nación, y los ladrones y vampiros de la clase proletaria, ¿por qué no nos explicáis lo que hacéis de nuestro dinero? ¿Por qué no nos decís de qué vivís los que representáis la organización?

¿De qué váis vestidos y de dónde pagáis las mujeres que lleváis en coche y el derroche que ellas hacen, que van mejor que la plutocracia?

¿De dónde sacáis las pistolas que lleváis?

¿De dónde sacáis el dinero de las bombas?

¿De dónde sacáis las porras con

Els obrers parats a Eibar

PER INICIATIVA DEL SINDICAT METAL·LURGIC D'EIBAR S'HAN EMES UNES ACCIONS VOLUNTARIES DE 30 PESSETES PER AJUDAR ELS OBRERS PARATS.

Retallem d'Euzcadi:

«Admirable por todos conceptos la magna obra que Eibar está llevando a cabo para solucionar positivamente el problema angustioso del paro forzoso obrero.

La feliz iniciativa del Sindicato Metalúrgico ha encontrado eco propicio en los pechos ebareses, y ya el empréstito obrero está en plena marcha.

Pasan ya de 1.500 las acciones voluntarias de 30 pesetas cada una suscritas.

Como es sabido, se ofrece gran viabilidad al empréstito con la forma de aportación semanal de una peseta hasta cubrir el importe total de la acción. Más, evidentemente, la principal viabilidad radica en el sentido social del pueblo eibarrés.

A raíz del razonado escrito que elevó la Agrupación Local de Solidaridad de Obreros Vascos, se estructuró, como era de sentido común, la Comisión pro-parados en el sentido amplia y genuinamente popular, dando la correspondiente representación

que habéis pegado de una manera bárbara y cobardemente a los que llamáis vuestros compañeros?

No procedéis como anarquistas; procedéis como lo que sois: unos aventureros y cobardes para vivir, algunos de vosotros como profesionales del crimen y del robo. Los anarquistas tienen una ideología que vosotros la deshonráis, yo quiero que el hombre viva con su ideología, pero que la propague y que trabaje, ya que el trabajador para vivir tiene que trabajar.

Ya sé que vendréis a buscarme, que me pegaréis con las porras que tenéis; pero al menos no vengáis como lo hacéis en grupo y a traición;

a todas las entidades obreras, patronales y recreativas.

Gracias a esta idea del empréstito el arreglo de calles y mejora general urbana será en breve un hecho. El número de obreros en paro que han comenzado en los trabajos públicos asciende a ochenta. Los pagos que se han establecido semanalmente, habiéndose abonado el sábado pasado por jornales devengados a 8 pesetas término medio, 1500 pesetas.

Entendemos que ninguno que se precie de persona social, y más de cristiana, puede dejar de acudir al empréstito, en la medida de sus fuerzas.»

La carta dels Reis

—Nena, ja has escrit la carta als Reis?

—Sí, papà, sí. Estic més contenta!...

—I els has demanat moltes coses?

—Ja ho crec! moltíssimes.

—I per a mi no els has demanat res?

—Sí, també; els demano que portin a vostè un llibre d'anar a Missa, i així pugui venir a Missa cada festa, i no hi hàgim d'anar més totes soles la mare i jo.

hacedlo uno a uno y frente a frente, si es que sois anarquistas como alguno de vosotros decís; espero que lo haréis, pero después no lloréis como llorabais cuando lo de Sabadell, que erais unas plañideras, como las mujeres.

Que se acabe de una vez, compañeros, esta mala organización y que se estructure otra que no lleve de esta manera infame el pacto del hambre a los trabajadores.

Compañeros, a la lucha, tenemos que ir contra los malos dirigentes de la organización actual. — *Dionisio Alarcón*, obrero del ramo de ebanistería.»

Catalunya davant el moment actual

Ens trobem a Catalunya, que si les autoritats no posem remei tot seguit a aquests actes de llibertinatge, atracaments i robatoris, que es fan cada dia, no estarem segurs enlloc.

No s'havien vist encaia mai a Catalunya els actes que diàriament llegim a la premsa, cosa que és vergonyosa per a Catalunya davant el món enter.

Diàriament, nous conflictes socials no porten altre benefici, que la misèria a les llars obreres, la destrucció, la crisi de treball, l'atur forçós i, per últim, la fam.

Quan sentim cantar pels chors «Els Segadors», i sentim aquells tros que diu: «Catalunya, ciutat gran, qui t'ha vist tan rica i plena», i nosaltres veiem que ço que hi ha filtrat dintre aquesta terra, és el verí del mal, la destrucció completa... ens preguntem:

Qui té la culpa del que passa? Després de tantes i tantes vegades, que havem posat unes preguntes perquè se'ns confestessin, per veure qui són els culpables de tot aquest malestar que estem passant, per rebutjar-lo d'aquesta terra, sempre han fet el sord.

Quan aquest dia arribi, llavors veurem clarament i a la llum del dia, qui són aquests culpables de totes les desgràcies humanes que estem patint avui.

Què dona a comprendre aquest silenci? Voldríem d'una vegada, que s'acabessin aquests optimismes, i es parlés clar, com fem nosaltres, i es confestessin d'una vegada totes aquelles preguntes que fins ara han caigut en un buïf absolut.

Quan aquest dia arribi, llavors veurem clarament i a la llum del dia, qui són aquests culpables de totes les desgràcies humanes que estem patint avui.

Si, segons contava una revista, les autoritats saben qui són aquests atracadors, criminals i terroristes, per què no fan el que saben per tal que l'ordre ciutadà sigui garantit?

En les declaracions d'un cap de policia, aquest va dir clarament, que els autors de tots aquests actes no eren altres que aqueixos anarquistes de la C. N. T., i de la F. A. I.

Si la policia sap qui són els autors de tots aquests actes, per què no els deté?

Si el govern sap, com s'ha dit i es diu, que la C. N. T. i la F. A. I. no estan legalment constituïdes, aquestes entitats, per quin motiu les deixa actuar?

Esperem, doncs, que aquest article no caurà en el buïf, com els altres, per a les personalitats competents, i l'opinió pública se'n farà el càrrec d'aqueixos culpables.

Llavors Catalunya en pes, veurà clarament quin camí ha de seguir, per a fer una CATALUNYA GRAN i una CATALUNYA RICA I PLENA.

D. B.

Temes político-socials

Conferències breus: Un triomf social

Valor de l'acció social

No pensava que mai em pogués dirigir al públic en els termes que ho vaig a fer, que és de gaudir-nos pel nostre triomf, que ningú ens el pot disputar.

Hem triomfat, amics; perquè nostre ideal és la veritat i la veritat fa com l'oli, que encara que per algun temps, a favor d'algunes perturbacions, queda confusa i amagada, a la fi resplandeix i sobresurt, com l'oli se sobreposa a tots els líquids amb quins s'havia barrejat.

Celebrem-ho i celebrem-ho de debò perquè és a costa dels suors de tots quants hem vingut treballant per la causa sacrosanta de la veritat, un dels quals dogmes és fer al proïsme el bé que voldríem ens fessin a nosaltres i no fer-li cap dels mals que no voldríem a nosaltres ens fessin.

El regionalisme català acaba d'entrar per aquest camí i tots sabem el que representa entre nosaltres aquesta força política catalana.

La política al servei del poble

Tenim ara la política al servei del poble honrat, que paga i calla i per això mateix és acreedor a totes les consideracions.

La lluita ha estat llarga i algunes voltes cruel i amarga, però al fi ha vingut la victòria, sense que ens sàpiga greu que hàgim estat confosos amb el socialisme roig per dir la veritat.

Dintre el cos de doctrina del socialisme n'hi pot haver alguna de veritat, fins el Sant Pare i escriptors de bona fama ho reconeixen, doncs si totes les obres dels infidels són males, destriem la veritat de la falsetat, quedem-nos amb la primera i detestem la segona.

Hi ha principis invulnerables i aquests han de quedar ben assentats entre els qui volem l'ordre social, com són: que tothom té dret a la vida mitjançant el treball; que els rèdits del treball han de bastar per viure tota la família i educar els fills; que l'Estat ha de vetllar per tal que no falti treball i si es desequilibra

estudiar i buscar la manera de tornar-lo equilibrar; en fi pau i pa ha d'ésser la bandera de la política social que és la nostra.

Per això en veure-la arborar pels polítics de nostra terra tenim els més fermes pressagis que anem de cara al doble triomf, del social ara i demà del polític i governamental.

Cal persistir en l'acció

Aquests bons auguris, no obstant, no han de servir per adormir-nos; hem de continuar en la nostra acció i propaganda, fins que hi vegin els obcecats, que encara són molts, més per ceguera de cor que d'enteniment. Voldrien un tenor de vida semi-paradisiàca, i això és una utopia, un impossible; sempre l'home vindrà subjecte al treball i treball moltes vegades costós i tindrà que gemegar per la malaltia que l'aclapara, pel revés de fortuna que el sorprèn, per mil accidents que li tornaran amarganta la vida i el faran aixecar el pensament i el cor a una altra millor, per la qual com per aquesta convé treballar.

Entretant gaudim-nos de què homes valiosos de l'acció política, vinguin a treballar al camp de l'acció social, que és la del regnat de la caritat i de la justícia, per les que se salven els pobles, no perquè es governin en aquesta o un altra forma. L'essent així, evident és que entrem en ple camí de restauració social, que si bé no es pot acomplir en quatre dies, com no s'aixeca un edifici de les seves runes, no obstant es té la certesa que, no desistint, es portarà a terme l'obra.

A Madrid com a Catalunya

Enfocades cap aquest mateix indret, són les noves que ens han vingut de Madrid, amb motiu de la celebració de l'assemblea d'Acció Popular, on hi concorregueren 500 delegats i estigueren representades 32 províncies. Tots convingueren en què l'obra restauradora s'ha de començar pel seu fonament, el Municipi, i aquest no tornarà a son primer ésser, sense precedir en els pobles una gran saó d'acció social informada de l'esperit cristià, per la qual tornin aquells, a la vida.

Estem per tant, en el nostre lloc i no cal sinó treballar a aixamplar el radi d'acció, perquè siguin cada dia més els qui vinguin a laborar al nostre costat, i així salvar Espanya, i amb ella nosaltres mateixos.

EL CONFERENCIANT

L'espectre de la fam a la Rússia Soviètica

La collectivització del camp ha conduït a la ruïna de l'agricultura

Els comunistes administradors de les Kolkozos són condemnats a treballs forçats per haver disminuït els estocs de blat

—Comuniquen de Riga al «Daily Mail» que molts indicis fan preveure l'aparició pròxima de la fam a Rússia.

Efectivament, els camperols collectivitzats, ja no tenen cap interès individual en la producció, i abandonen tant com poden el conreu dels camps. Realitzen especialment esforços per a disminuir els estocs de blat que encara es troben al camp, i és curiós assenyalar que en aquesta lluita pel blat que continua entre el partit i els camperols, els comunistes dels pobles es veuen obligats a ajudar el poble.

Tots els dies, la premsa soviètica assenyala casos en els quals els comunistes administrats pels «Kolkhoses» són condemnats a diverses penes —especialment a treballs forçats— per haver disminuït els estocs de blat.

A la indústria, la situació és semblant: les racions alimentoses són cada vegada més escasses. En el comerç privat, el preu dels productes alimentosos augmenta cada dia, de la qual cosa resulta una reducció del rendiment dels obrers i al mateix temps el que allí s'anomena la fluïdesa de la mà d'obra.

Els obrers passen incessantment d'una fàbrica a l'altra cercant desesperament un lloc en què les condicions siguin més tolerables.

Les mesures preses fins ara per a combatre aquest estat de

coses, no han tingut el menor èxit i és degut a això que el partit s'ha decidit a publicar una disposició draconiana:

«D'ara endavant, un dia de treball no efectuat per cap raó digna de crèdit, serà suficient per a acomiadar l'obrer, el qual al mateix temps perdrà el dret de fer ús del carnet d'aliments»

Aquesta és la situació actual dels obrers i dels camperols al país que el «Govern és dels treballadors».

Al mateix temps, a la URSS acaba de procedir-se a una reducció del personal de les diverses oficines de l'Estat. En alguns departaments, la reducció assoleix el 50 per 100; en altres varia del 10 al 30 per 100

Milers de petits empleats es trobaran en una situació desesperada. En canvi hi ha una categoria de ciutadans molt privilegiada, a més dels dirigents del partit comunista. Són els soldats de l'exèrcit vermell i particularment els seus caps.

El periòdic soviètic «L'Estrella Roja» del dia 8 d'aquest més, anuncia que el comissari de guerra acaba d'augmentar la indemnització diària als oficials vermells. Els salaris queden, d'aquesta manera, pràcticament doblats. No fa molt de temps que s'augmentà també el salari que cobren els soldats de l'Exèrcit.

Es pot veure, doncs, que mentre la nació està sotmesa a la major misèria, les autoritats dictatorials soviètiques tenen únicament cura de tenir satisfets els soldats i oficials de l'exèrcit a fi d'alimentar i reforçar l'únic ajut amb què compten.—Atlante.

D'actualitat

DIALEG

Punyalada a mort

—Ens han ben reventat.

—Si que t'espantes aviat.

—Però, és que vius a la lluna?

No saps que es posa en vigor la nova llei d'Associacions.

—Si home que ho sé. És una contrarietat grossa pels que dirigim els Sindicats Unics, però no ens hem d'espantar tant aviat. Ja t'ho dic sempre. Amb poca aigua et negues.

—Em fas riure. Com si es tractés de plantejar una vaga qualsevol. T'has fet càrrec del que representa aquesta llei?

—No aixequis massa la veu, no t'exaltis i medim serenament l'espai que hem de saltar per a no posar els peus en fals per tal de donar el cop final i cantar victòria.

—Tot això, aviat és dit. !Com ho farem, ara, si hem de donar compte de la caixa i la inversió del capital de les cotitzacions obreres?

—No cridis i anem al gra.

—Em sembla que costarà una mica. El proletariat fins ara tan sumís s'haurà d'enterar de moltes coses, i nosaltres, sense els *fondos* necessaris no podrem *maniobrar* folgadament.

—Saps que ets un xerraire, i ens fan mal els bocamolls?

—Qualsevol diria que la feva habilitat i ciència podran esquivar la punyalada a mort que tenim penjada damunt nostre.

—Adéu Salomó, Samsó,

—Vina aquí i anem al gra,

—Sí, sí; ja ho has dit abans anem al gra. A veure com t'expliques.

—No has llegit la «Soli», avui?

—Sí, i què? Paraules molt groi-yudes contra el capitalisme, amenaces a la República, al mateix Estat, promeses de la nova economia llibertària i excitacions a lluitar com a lleons per a guanyar el plet final. Com qui no diu res!

—Tuig home fuig. Amb el teu pessimisme no es va en lloc.

—Jo voldria saber on ens portarà el teu optimisme.

—I la vaga general revolucionària, no és res?

—Massa i tot. Els que sabem les conseqüències horribles per a la massa obrera que porta en si una d'aital naturelesa, si tenim una mica de cor, de compassió envers els nostres semblants, espanta l'haver d'utilitzar aital medi.

—Saps que et trobo desconegut. Mai hauria pensat que em vinguessis avui amb aquets escrúpols. Tu no ignores que el nostre ofici fins ara ben lucratiu i del qual tu ets un dels que no pots queixar-te'n, és un ofici que no vol entranyes. I ara més que mai, convé ésser estoics per a jugar-nos el tot per tot.

—Mira amb serietat. Si ho voleu fer en aquesta ocasió, allà vosaltres. Jo he acabat. ¿Recordes l'última vegada que, de poc més, hi perdo el cap, mentres vosaltres els peixos grossos restàveu en lloc segur, tirant la pedra i amagant la mà?

Més a més, des d'allavors, m'he persuadit que els obrers ja deixen d'ésser el ramat d'abans, molts més dels que us penseu, han obert els ulls. I per últim, jo també els he obert. Em separo de vosaltres, i me'n vaig ben lluny a expiar els meus crims.

Encara hi sóc a temps a redimir-me.

M.

Organització anticomunista a l'Argentina

A Buenos Aires ha estat organitzada recentment una Comissió popular contra el comunisme. Darrerament ha fixat el seu programa. De moment tracta d'obtenir del Govern argentí que el comunisme sigui posat fora de la llei. A aquest objecte, ha estat presentat un projecte de llei al Senat pel senyor Sánchez Sorando. Tendeix a més, a assegurar-se la col·laboració de tots els Estats del continent Sudamericà. Ha estat adreçada una circular d'aquesta Comissió, a les altes personalitats de Xile, Bolívia, Brasil, Perú, Uruguai, Paraguai, Colòmbia, Equador, Venezuela, a fi que sigui també iniciat en tots aquests països un moviment anticomunista.

Per altra banda tracta d'assegurar-se la col·laboració de la joventut, i d'emprendre una acció intensa dins el camp social per tal de combatre la carestia de treball.

Excel·lent ha estat aquesta idea de combatre el comunisme; necessària és a tot arreu, però ens sembla que molt més a aquells països sudamericans tan sovintment convulsionats per revolucions i cops d'estat que posen en situació desesperada a molts ciutadans, amb el perill consegüent de què trobin més seguidors aquelles doctrines.

L'expoliació de l'Església

El mateix comentari hem d'afegir respecte a l'aplicació de què es fa víctima l'Església, amb el que s'atropella un dret inviolable i la voluntat de milions dels nostres avantpassats que lliurement havien oportat el seu concurs a aquest conjunt, el qual constituïa el patrimoni de l'Església per a retre tribut al Creador i no a l'ídol de l'Estat, com resulta d'aquest projecte de llei.

L'Estat, que durant el segle passat, en temps de monarquia i República, fou el liquidador del patrimoni artístic de l'Església, que ella havia aixecat i convertir-se en custodi del poc que se salvà d'aquella deshonrosa liquidació oficial, estampada en la col·lecció de la Gasetta. Però la nostra protesta més ferma i sobre el que volem cridar especialment l'atenció, és sobre aquella prohibició d'ensenyar a les Congregacions religioses, la qual cosa constitueix un inqualificable atemptat, sense precedents en la història d'Espanya, a la llibertat de les famílies, a la cultura nacional i a l'economia pública, cada dia en més difícil situació.

La mort del General Riego

Cap espanyol hi deu haver que no hagi sentit parlar del tristement famós general Riego i hagi escoltat les notes del seu himne revolucionari. Mes ben pocs són els qui sàpiguen i contin la seva conversió i cristiana mort.

Derrotat en l'acció de *Las Arenas* i fet presoner, fou jutjat i sentenciat a mort. Desfetes les seves il·lusions i esperances, va pensar en l'altra vida, i aquest pensament va despertar en sa memòria dolços records i ensenyances que jamai hauria hagut d'oblidar. Posat en capella, son cor tremolà no tan sols per la por de la pròxima execució, sinó també pel compte rigorós que havia de donar davant el tribunal de Déu dels mals que havia causat. Va voler reconciliar-se amb Déu Nostre Senyor, i per això va manifestar que volia confessar-se amb un Pare Dominiç del Col·legi de Sant Tomàs de Madrid, «i si pot ésser—va dir—que sia d'Astúries», com ell ho era.

Els freres, tots contents de veure tornar una ovella extraviada, varen enviar al Pare Mestre San Vicente, i agenollat el general Riego a sos peus, confessà ses culpes amb tanta sinceritat i dolor, que el P. San Vicente va rompre a plorar, dient-li: «Digues-me, fill, ¿què has fet per merèixer aquest favor tan especial del Cel? ¿Quina gràcia tan extraordinària és aquesta que mou el teu cor?»

A la qual cosa va contestar En Riego:

«Pare, tota ma vida és un teixit d'iniquitats; no trobo cap cosa en ma consciència que em faci merèixer tan gran benefici com Déu em fa, però sí ho he d'atribuir a cap obra meva el que Déu es compadeixi de la meva ànima, sols aquesta recorde: quan jo era noi, la meva santa mare em portava tots els dies a la capella del Rosari de l'església de Sant Domingo d'Oviedo, i allà agenollat, resàvem plegats el Rosari de la Mare de Déu. La meva mare va morir i des d'aleshores, sia com un record d'afecte a la meva mare, sia com una resta de devoció a la Verge Santíssima, jamai, ni un sol dia, he passat sense resar el Sant Rosari.»

—Prou, fill meu, prou—li digué bo i abraçant-lo eternit el confessor.

La Mare de Déu t'ha salvat! Oh! Dona-li gràcies i tingues ànim. Aquesta conversió és una penyora de salvació d'eterna felicitat. No temis deixar el món enganyador; un moment de prova, un moment d'expiació, i la Verge t'ajuntarà amb ta piadosa mare al Paradís.

La nit abans d'ésser ajusticiat, el general Riego va escriure la següent retractació:

«Jo, D. Rafael del Riego, pres i estant en la capella de la reial presó de Cort, trobant-me en mon cabal judici, memòria, enteniment i voluntat com sa Divina Majestat s'ha servit donar-me, creient com crec fermament, tots els misteris de nostra santa Fe, proposats per nostra Mare l'Església, dins la qual desitjo morir; mogut imperiosament pels avisos d'una consciència que per espai de més de quinze dies han obrat vivament en mon interior; abans de separarme de mos semblants vull manifestar a tot arreu on hagi pogut arribar la meva memòria, que moro resignat a les disposicions de la sobirana providència, la justícia de la qual adoro i venero, puix conec els delictes que em fan mereixedor de la mort.

»Així mateix publico el sentiment que tinc per la part que he tingut en el sistema dit constitucional, en la revolució i ses conseqüències fatals; per tot això, així com he demanat i demano perdó a Déu dels meus crims igualment imploro la clemència d'una santa Religió, del meu Rei i de tots els pobles i individus de la Nació als qui hagi ofès en vida, honra i hisenda, suplicant com suplico a l'Església, al trono i a tots els espanyols que no es recordin tant dels meus excessus com d'aquesta exposició abreviada i verdadera, que per les circumstàncies no correspon encara als meus desitjos, amb els quals sol·licito, per últim el auxiliis de la caritat espanyola per la meva ànima. Aquesta manifestació que faig de ma lliure i espontània voluntat és desig meu que per la superioritat de la Sala de Senyors Alcaldes de la Reial Cort de S. M. se li doni la publicitat necessària, i a l'efecte l'escric de la meva lletra i mà i la signo davant del present escrivà de S. M., en la Reial presó de Cort i

capella de sentenciats, a les vuit de la nit del dia sis de novembre de 1823.—Rafael de Riego».

Al dia següent el general Riego, serè resignat i invocant a Jesucrist, va pujar als graons del patíbul. Asssegut ja en el banquet fatal va demanar al Sant Crist, el qual va besar i abraçar, donant-lo després, junt amb son mocador, al Pare Sant Vicente, dient-li que no tenia altre record per deixar-li.

Un moment després la justícia humana complia el seu ofici, i la misericòrdia divina rebia en sos braços l'ànima convertida per la Verge del Rosari.

***

Tal vegada sentiràs alabar el general Riego revolucionari i altres imitadors seus; però no tinguis por que et parlin de la seva retractació i penediment de sa vida, ni de sa cristiana mort. La impietat no perdona conversions.

B.

Per què serveixen els religiosos

Homenatge a un Prior

No és pas la primera vegada que llegim a la premsa els donatius fets per alguns convents de religiosos a favor dels obrers sense feina. Aquesta vegada, però, es tracta d'un homenatge que junt amb l'Ajuntament de Burgos ha tributat tot el poble al prior de la Cartoixa de Miraflores com a agraïment als freqüents donatius fets a la ciutat, per remeiar o almenys alleugerir el flagel·l modern de la manca de treball.

Oferí l'homenatge l'alcalde de Burgos, militant del partit socialista, fent un discurs enaltit i elogiant la tasca admirable i filantròpica de la Cartoixa en la persona del seu digne prior;

fent remarcar que els donatius eren efectuats sense fixar-se en la tendència política dels beneficiats i atenent solament als seus sentiments religiosos.

El prior agrai amablement l'homenatge; seguidament se celebrà una recepció a honor seu i l'Orfeó de Burgos cantà algunes obres.

A l'acabar l'acte, el prior lliurà a la ciutat 3.000 pessetes per a remeiar l'atur forçós, i 500 per atendre les necessitats dels Asils.

Aquest darrer fet tan senzill, que ja s'ha repetit una colla de vegades, i aquest homenatge tributat per l'Ajuntament de Burgos, ens porten a la memòria la pila de lleis sectàries que ja s'han aprovat, i al monstruós projecte darrerament presentat, regulant les confessions i congregacions religioses.

Això esdevingut a Burgos és una mostra de la pretesa inutilitat dels Ordes religiosos i de l'allunyament i repugnància que per ells sent el poble.

Mentrestant, però, arreu de Espanya es continua cremant esglésies i convents, moltes de les quals, a més a més, són veritables joies d'art orgull d'una nació.

Ben contestat

—I doncs, Quic, què t'ha passat amb aquella noia, que veig que estàs de tant mal humor?

—Noi, m'ho ha dit tot; m'ha dit brètol, i viciós i calavera, i escandàlós, i d'altres noms més groixuts encara.

—I això perquè?

—Només perquè li he gastat una broma...

—Ja, ja...! Una broma de les teves, que sempre porten pedra de paraules deshonestes, i de rialles malicioses.

—Però bé hi ha altres noies que s'ho deixen dir, i encara els agrada, i encara s'en riuen.

—Es veritat; però també hi ha noies ben honrades i que estimen el seu nom, que no permetaran mai una paraula de dos sentits o una conversa deshonest: i jo crec que així haurien d'ésser totes.

—Tanmateix potser tens raó.

Quina falta fa la Religió?

—Tant parlar de religió, tant predicar de religió, deia un carnicer, i quina falta fa?

Amic: pel teu bé t'ho demano; fixa't en el que vas a llegir i veuràs si en fa o no de falta la religió.

Vivint atrafegat en els negocis i ocupacions inevitables d'aquesta vida passatgera, no serà per demés que et paris uns moments a reflexionar sobre el destí sublim pel qual Déu t'ha posat al món.

Perquè tu, creient o descregut, jnst o viciós, home o dona, ets creat per anar al cel. I el teu fi aquí en la Terra és la perfecció. No t'espanti la paraula que vas a llegir; és molt cristiana i és veritable; el teu fi és la *santificació*.

Aquesta doctrina

no és meva, ni és de cap home, sinó de Jesucrist. «Sigueu perfectes, va dir, com el meu Pare celestial ho és». I Sant Pau, amb inspiració divina va deixar dit: «El vostre fi és la *santificació*». Paraules sublimes, bellíssimes i profundes que haurien de ressonar cada dia en les teves oïdes i que hauries de repetir cada matí i cada nit, obrint els ulls a la llum del Sol, «Sóc creat per a ésser sant, per anar al Cel, la terra dels vivents».

I ara bé: saps quina és l'única força santificadora que hi ha en el món? Amb frase més humana: saps quina és l'única energia per portar-te a la perfecció? La religió i únicament la religió cristiana que Déu ha vinculat en l'Església de Jesucrist.

Doncs no assoliràs la perfecció sense religió; i per això ja veus com fa una gran falta, i com és necessària absolutament, i com sense ella l'home, per savi que sigui, quedarà buit i sense cap mèrit positiu quan li arribi l'hora de presentar-se al tribunal de Déu.

I què en treuries aleshores dels teus cabals, de les teves relacions, de la teva saviesa, del teu poder i del teu oigull, si perdies l'ànima?

Totes aquestes coses

es deixen a les portes de l'eternitat: a l'hora del traspàs per res no serveixen; i és gran misèria veure com persones que han passat els anys per adquirir-les ofonent tal volta a Déu i amb poca compassió del pròxim, en l'hora en què més convenen consols i ajuda, es senten desamparades de tot i tenen de deixar-les amb gran pena, sense emportar-se'n altra cosa d'elles que l'aspror i el remordiment.

La paraula sacramental del testament que faràs, si tens temps i no ho has fet ja, és l'argument més formidable del que estàs pensant. Deixol Deixo la casa a tal... deixo l'hisenda... deixo els valors... deixo les joies... deixo els mobles... tot ho deixaràs. I per arribar a aquest final tan trist has d'ofendre a Déu?

Precisament quan l'església ens fa pensar en els difunts, és el més a propòsit per tal que reflexionis un xic i et convencis de què el més interessant per a tu és aprofitar el temps per a santificar-te i fer mèrits per anar al Cel; i perquè si et condemnes ho seràs per tota l'eternitat.

Jesucrist dirà

als que morin malament: «Aparteu-vos de mi, maleïts, al foc etern!» Quina desgràcia seria que aquesta terrible sentència l'haguessis d'escoltar tu! Ésser maleït, i maleït de Jesucrist, i ésser damnat al foc etern!

Saps què vol dir etern? Si per una esfera de bronze gran com la Terra una formiga hi passés i repassés granets d'arena que hi ha en tots els mars, la xifra inconcebible que resultaria no expressaria els anys que durarà l'eternitat, el Cel i l'Infern, perquè aquests no tenen fi.

Extén les ales de la teva imaginació i fes treballar el pensament, que per això Déu te t'ha donat; i tant si aquesta idea de l'eternitat que t'espera t'impresiona com no, pensa que l'únic que et pot deslliurar d'ésser infeliç és Déu Nostre Senyor, i que l'únic camí per salvarte és *guardar els manaments de la seva Llei*, i que l'única força per ajudar-te és *rebre els sacraments*, fonts de gràcia i santificació: en una paraula, el que et *fa falta és tenir i viure i practicar la religió*.

Deixa'l dir al carnicer, i a l'advocat, i al metge, i al periodista i a tots els savis del món. L'únic savi a qui has d'escoltar és Jesucrist. I aquest va dir: «De què li servirà a l'home guanyar tot el món si perd l'ànima?»

Recorda-ho: ets creat per ésser bo; vius en aquest món per a morir; el teu fi és la perfecció, i així salvar la teva ànima.

No fent-ho et perdries irremissiblement.

Comences a veure el per què et fa falta la religió?—AMDEG.

Imp. de Salomó Marquès—Girona